

**Gener
Març
2011**

ESBERLA
espai de formació

ESBERLA, espai de formació
Assemblea de Joves de Gramenet de Besòs
Gener de 2011
Gramenet de Besòs

esberla@ara-santacoloma.com
esberla.wordpress.com

Què és l'Esberla?

L'Espai de Formació l'Esberla és un projecte desenvolupat per l'Assemblea de Joves de Gramenet de Besòs, amb l'objectiu principal d'oferir un marc coordinat de coneixement crític, on poder conèixer i recollir arguments transformadors amb la finalitat de consolidar, cada cop més, la coherència del nostre discurs, la qual no és altra que l'assimilació de les contradiccions del sistema establert.

El fet de crear un projecte encaminat a la formació personal i col·lectiva sorgeix d'entendre que la feina d'adquirir coneixement és infinita, des de la humilitat i el saber de la nostra ignorància, volem posar aquest granet de sorra per poder tractar de forma col·lectiva temes que ens interessin.

De forma pràctica, l'Esberla és un espai d'actes amb diferents formats (conferències, taules rodones, anàlisi de textos, tallers, etcètera) amb una periodicitat d'una o dues activitats al mes, realitzades principalment en els locals autogestionats (Ateneu Popular Julia Romera, Local Social Krida, Associació Cultural i Popular Aramateix, Casal d'Amistat amb Cuba José Sánchez), però sense renunciar a l'ús dels espais públics de Gramenet.

L'Esberla és un projecte impulsat per l'AJGB, però dirigit a treballar conjuntament amb els col·lectius que així ho vulguin. Es tracta de que les activitats que es desenvolupin com Espai de Formació, es puguin realitzar a partir d'una voluntat de coordinació, per ajudar-nos mútuament, per potenciar aquest nou projecte, però també per potenciar els projectes que ja estan establerts a Gramenet i que són la base dels moviments socials de la nostra ciutat.

Aquest és un projecte ambiciós en el qual les dificultats metodològiques i de context seran presents. Conèixer aquestes dificultats és el primer pas per engegar la consolidació d'un espai de totes i tots, en què la voluntat de formació teòrica i pràctica serà el motor principal que ens portarà a treballar per assolir aquest objectiu.

Octubre del 34: la vaga general revolucionària

Ja fa gairebé 80 anys que l'estat Espanyol vivia una situació convulsa: les masses populars que havien fet un avenç portant un estat republicà al país es van veure desil·lusionades per la manca d'efecte de les reformes del govern republicà al bienni d'Azaña (1931-1933). Azaña va ser succeït per un govern de dretes presidit per Lerroux que va iniciar el retrocés de les poques conquestes socials que s'havien dut a terme.

En aquest context, les forces socialistes van veure un perill per l'entrada de la CEDA -presidida per Gil Robles- en què es podien reconèixer petites semblances al feixisme

italià de Mussolini. És llavors quan Largo Caballero, president de la UGT i alt càrrec del PSOE, encapçalà una revolució defensiva per fer fora el govern de Lerroux del poder. Aquesta revolució promoguda per una vaga

general es coneix com a «Vaga General Revolucionària de l'Octubre del 34» i és considerada l'última revolució obrera en el sentit estricte de la paraula que va es va donar a Europa. Després d'aquests fets, totes les altres revolucions tingueren un caire de tipus antifeixista.

És per això que, des de l'Espai de Formació l'Esberla, creiem convenient estudiar com es va realitzar aquesta vaga general així com els components que la van fer triomfar en uns sectors i caure en d'altres, comparant-ho amb els model sindicals actuals de les últimes vagues generals a l'estat Espanyol, fent un anàlisi de les diferències entre el sindicalisme actual i el sindicalisme d'aquest període, mirant sempre d'aprendre

dels errors del passat i utilitzant les eines que se'n puguin extreure per aplicar-les a la nostra realitat present.

XERRADA

amb **Alejandro Andreassi**

professor de la UAB

**Dimarts
18 de gener
19 h.**

ACP Aramateix

Un país dempeus

A Gramenet diem No: No al Cúbics, No al projecte del Front fluvial, No a l'especulació a la Bastida, però... quines eines tenim per fer sentir la nostra veu?, quines eines tenim quan volem explicar el nostre pla de ciutat? O quan, com a veïnes de Santa Coloma, volem participar del seu futur? Existeix la "cultura del no" o aquesta és una eina emprada pels qui prenen les decisions per tal de deslegitimar la participació ciutadana crítica amb l'administració?

La "cultura del no" o una nova cultura del territori?

Un país dempeus —un documental de Mariela Acjia i Jordi Oriola— vol contribuir al debat sobre una nova cultura democràtica a Catalunya, tractant la necessitat d'una democràcia participativa per tal que les decisions polítiques sobre temes d'infraestructures, urbanisme, etcètera no

responguin a interessos diferents dels que la gent del territori desitja. Una manera de fer política que, partint dels valors, potenciï la participació dels ciutadans i del teixit social en la definició de les polítiques territorials i d'obres públiques a Catalunya.

Mitjançant quatre mobilitzacions —transvasament de l'Ebre, túnel de Bracons, Barcelona 22@ i Salvem l'Empordà—, el documental mostra la resposta de diferents moviments ciutadans a polítiques de gran impacte sobre el territori.

Els estornells volen units, i per lluitar contra l'agressió d'un rapinyaire es llencen tots en estoló. Potser a les lluites socials també caldria aconseguir impulsar campanyes comunes que permetin crear un espai de democràcia participativa real i constant de la ciutadania.

VIDEO-FÒRUM
projecció + debat
amb **Jordi Oriola**
codirector del documental

Divendres
4 de febrer
19.30 h.
ACP Aramateix

Dinàmiques assembleàries

L'assemblea consisteix en la discussió directa en peu d'igualtat entre un grup de persones per tal de prendre decisions, sobre algun tema més o menys problemàtic, que puguin ser assumides col·lectivament

Aquesta institució social no és un invent d'un determinat moviment polític sinó que és conseqüència del caràcter essencialment gregari (social,

polític si es vol) de l'espècie humana. Tenim la necessitat de prendre decisions de manera concertada per tal d'aplicar-les col·lectivament. Tanmateix, l'assemblea pot esdevenir un espai on sorgeixin relacions de poder i on es palesin formes d'actuació que res o poc tinguin a veure amb la comunicació directa i individual: la persuasió i la delegació o representació,

entre d'altres.

La pràctica política no es pot abstraure o aïllar de les condicions en què té lloc, del seu context i del seu rol en la societat. Tot i que l'assemblearisme sigui un aspecte cabdal per garantir la salut democràtica de qualsevol col·lectiu, una pràctica política democràtica no pot definir-se exclusivament per l'existència d'assemblees, perquè hi ha formes assembleàries antidemocràtiques i perquè existeixen formes d'acció i decisió no estrictament assembleàries que poden ser acceptables i convenients, segons els moments i els objectius, per part d'un col·lectiu o un moviment democràtic.

L'assemblea, l'espai per excel·lència per a manifestar lliurement la nostra opinió i per permetre la creativitat i la diversitat pot convertir-se en un dogma pernicios en mans d'alguns polemistes visceral (aquells amb un ego que se satisfà en parlar i discutir) que exigeixen discutir nimietats fins a l'exasperació. D'altra banda, no arribar a solucions clares i assumides per tots, o fer saltirons de tema en tema sense resoldre'n cap, revela la ineficàcia del sistema assembleari quan hi ha

manca de mètode o d'educació social per dur-lo a terme. Així, les assemblees poden allargar durant hores i al final ja no sabem de què estem parlant, què estem votant, ni què s'ha decidit.

Per tal de funcionar correctament cal que procediments com la persuasió, la representació o el liderat natural no es converteixin en dèficits democràtics o informatius, en una forma d'exclusió o de filtre per a certes opinions, en formes de dominació o en burocràcia que limiti la transparència i l'agilitat de les nostres actuacions i de la nostra pràctica política. Aquest és l'objecte del taller que us proposem.

TALLER

**Dissabte
12 de
febrer
19 h.
Casal
de Cuba**

Taller d'introducció al feminisme: Rols de gènere

Són els nostres espais uns espais alliberats de sexisme? Com reproduïm i mantenim les normes de feminitat i masculinitat als moviments socials? Sobre quins patrons estructurarem l'heterosexisme als nostres espais quotidians? Interioritzem gestos, desitjos, raonaments, pràctiques que són fruit del sistema patriarcal, fins i tot sense adonar-nos-en? Estem segures que no hi ha desigualtats entre nosaltres, companyes i companys de lluita? Si existeixen, què podem fer per a canviar-ho?

Aquestes són algunes de les qüestions que s'han anat plantejant a diferents moviments socials des de fa anys arrel dels debats que han obert les diverses lluites feministes.

Tot i la importància cabdal de les nombroses aportacions teòriques del feminisme, en aquest petit cicle de tallers –estructurat en 3 sessions– us proposem no tant una aproximació epistemològica o històrica al feminisme, sinó servir-nos de les eines que ens brinda aquest bagatge feminista per tal d'abordar les

preguntes anteriors.

Així doncs, partint del fet que una de les principals aportacions del feminisme és la seva capacitat per a visibilitzar, qüestionar i canviar les relacions de poder que es donen dins la nostra quotidianitat, us proposem un espai obert, dinàmic i participatiu, on puguem analitzar i abordar totes aquestes qüestions des de la vessant intrínseca, des de les pràctiques, des d'allò personal. Perquè veiem que, sovint, viure en i del discurs té les seves limitacions, i una d'elles

és que no té per què implicar una pràctica conseqüent.

Parlem, analitzem, compartim, permetem-nos problematitzar les nostres feminitats, les nostres masculinitats, les nostres relacions, les nostres emocions, les nostres pròpies resistències als canvis que la pràctica antipatriarcal implica.

Una vella consigna feminista diu: "Allò personal és polític". Us convidem, doncs, a explorar col·lectivament aquesta política d'allò personal.

TALLER

**Divendres
4 de març**

19 h.

**Ateneu
Popular
Julia
Romera**

Independència?

Sobiranisme, dret de decidir, autogovern, independència, dret a l'autodeterminació... últimament el debat està més viu que mai. En un context en què les lluites d'alliberament nacional de pobles europeus —Irlanda, Flandes, Illes Faroe, Montenegro, entre d'altres— han anat trobant la manera d'expressar la seva reivindicació i voluntat popular i aconseguir la seva autonomia, en què en un poble proper com Euskal Herria l'esquerra abertzale es troba en un moment clau de la seva història i està buscant les vies del diàleg, es podria dir que en els últims anys aquí s'ha donat un augment de la consciència nacional que s'ha convertit en consultes per la independència a moltes viles i ciutats del Principat, en una manifestació multitudinària

arran de la sentència de l'Estatut del Tribunal Constitucional o

amb altres manifestacions de tipus lúdico-culturals com els lipdubs per la independència.

Hi ha hagut intents d'atacar aquesta idiosincràsia i identitat

(la voluntat del PP de València de tancar el repetidor de TV3, la sentència de l'Estatut ja esmentada, els constants atacs de mitjans de comunicació, etcètera).

Malgrat que el debat sigui al carrer, aquest sentiment no s'ha

transformat en vots al Principat en unes eleccions mancades de participació, amb partits satèl·lits que depenen de l'Estat espanyol, partits que juguen a dir A aquí i B a Madrid, amb l'opció independentista fracturada i mancada d'un projecte polític clar més enllà de la independència, etcètera. A banda d'això, partits clarament feixistes, xenòfobs, d'altres que neguen contínuament els trets identitaris de Catalunya i una esquerra independentista amb objectius bàsics clars (els Països Catalans com a marc territorial per construir el socialisme) que no ha sigut una alternativa real, amb objectius estratègics consolidats, que es troba fracturada gairebé des del seu naixement i que ara, però, treballa unida des de l'àmbit municipalista per construir des de la base, la construcció d'un sindicat nacional i de classe i amb la sectorial juvenil en un procés de confluència.

Deixant de banda aquestes premisses, i tenint en compte que tenim uns trets identitaris clars (una llengua, una cultura, una història, un bagatge comú) hi ha moltes opinions i qüestions que mirarem de debatre. Alguns creuen que més val no imposar més fronteres, altres que no és qüestió d'imposar-les sinó de reivindicar les que ja existien; alguns que se senten catalans i espanyols. N'hi ha que creuen que la llosa de la Constitució i la seva "indivisible e indisoluble

unidad de la nación española" pesa massa i que, amb ella al damunt, no es pot avançar. A més, cal sumar-hi els debats interns sobre la llengua, la territorialitat (si tenim consciència dels Països Catalans com a unitat territorial, si són un invent, si illencs i valencians tenen una cultura, llengua i identitats pròpies, tal com defensen alguns...). O, per exemple, del perquè sembla menys lícit exigir l'alliberament del poble català que el del palestí, sahrauí, o de qualsevol altre poble oprimat del món.

Vine i aporta la teva opinió sobre un tema que sembla etern, que sempre està damunt la taula, a les televisions, a les ràdios, als bars, a les aules, a les hemicicles. Potser per la poca voluntat d'alguns de resoldre un seguit de qüestions, potser perquè ja no cal, potser perquè després de tant temps ja no importa el que passés fa 1000, fa 300, fa 1 any...

TALLER
Divendres
18 de març,
19 h.
Local
Social
Krida

ELS LLIBRES DE LA FOGUERA

Adrian Shubert. Hacia la revolución. Orígenes sociales del movimiento obrero en Asturias

Crítica. Barcelona, 1983. 214 pàgs.

La revolució d'octubre de 1934 a Astúries ha estat un dels fets de més importància en la història de l'estat espanyol de la primera meitat del segle XX,. Per comprendre la gestació d'aquests esdeveniments cal fer una anàlisi sociohistòrica semblant a la que fa Shubert en aquesta obra: Un treball d'anys d'investigació que ens posa al dia sobre els orígens i gestació d'un moviment obrer que encara avui és un referent per a tothom.

Plataforma ciudadana. Extremadura crece sin refinería

Autoedició. Vilafranca de los Barros, 2006. 284 pàgs.

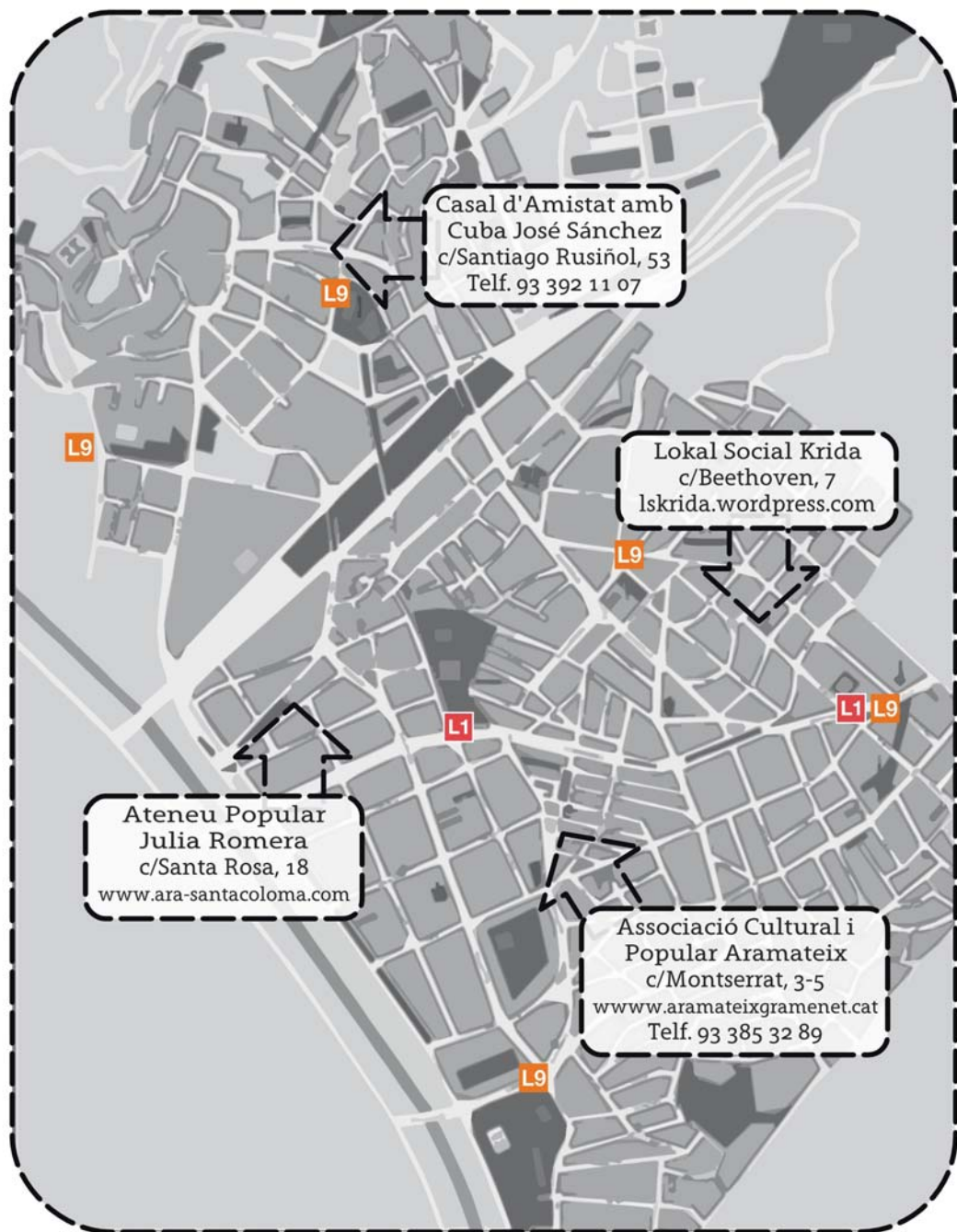
"Una refinería de petróleo, que se ubicará en la Sierra de San Jorge, invertirá 1200 millones de euros y creará 3000 empleos. El mejor regalo de reyes". Així s'assabentava, el desembre de 2004, el veïnat de la comarca Tierra de Barros del desgavell ambiental que els hi venia a sobre. El dossier del col·lectiu narra la història recent de pràctiques mafioses des del poder i també la de la resistència de tot un poble unit en defensa de tot allò que els fa ésser i créixer: l'entorn natural, la història, els recursos, la salut. La lluita per una Extremadura sense refineria segueix encara endavant, enfrontada al poder econòmic i al polític.

Lia Cigarini. La política del deseo. La diferencia femenina se hace historia

Icària. Barcelona, 1996. 230 pàgs.

Fa més de trenta anys, a Itàlia i a altres països, algunes dones reunides en petits grups, van començar a analitzar-se a elles mateixes i la seva sexualitat, prenent consciència de que el seu desig no era la igualtat amb l'home sinó la llibertat femenina. Va ser l'inici d'una revolució simbòlica que ha afectat la psicoanàlisi, els llenguatges polítics, la literatura, el marxisme. La seva arrel profunda està en l'alliberament del desig.

ON ENS POTS TROBAR?

Casal d'Amistat amb
Cuba José Sánchez
c/Santiago Rusiñol, 53
Telf. 93 392 11 07

L9

Lokal Social Krida
c/Beethoven, 7
lskrida.wordpress.com

L9

Ateneu Popular
Julia Romera
c/Santa Rosa, 18
www.ara-santacoloma.com

L1

L1 L9

Associació Cultural i
Popular Aramateix
c/Montserrat, 3-5
www.aramateixgramenet.cat
Telf. 93 385 32 89

L9

ANÀLISI CRÍTICA APRENENTATGE AUTOGESTIÓ TRANSFORMACIÓ

CALENDARI

Gener 18 **Octubre del 34**

Febrer 4 **Un país dempeus**
12 **Taller de gènere**

Març 4 **Dinàmiques assembleàries**
18 **Independència?**